

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Biroul permanent al Senatului

Bp. 53. / 28.02.2025.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 1465
IEȘIRE	
Ziua 27	Luna 02 2025

PUNCTE DE VEDERE

referitoare la proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei.*

În temeiul art. 6 alin. (7) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare, în ședința din data de 27.02.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, părțile reprezentate în Plenul Consiliului Economic și Social și-au exprimat următoarele **puncte de vedere:**

➤ reprezentanții părții sindicale au votat pentru avizarea **FAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă, precum și cu următoarele **observații:**

- proiectul de act normativ încalcă prevederile legislației europene privind piața internă a energiei electrice și a gazelor naturale, și anume Directiva (UE) 2019/944, Regulamentul (UE) 2019/943, Directiva 2009/73/CE și Regulamentul

(CE) nr. 715/2009 (existând de altfel și două proceduri de infringement demarate la nivelul Comisiei Europene) în principal în ceea ce privește intervenția în formarea prețurilor pe piețele angro de energie electrică și, respectiv, de gaze naturale;

- proiectul de act normativ conține și prevederi contrare art. 138 alin. (5) din Constituția României care stipulează că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, întrucât o măsură socială nu poate să fie implementată fără o sursă de finanțare. Dacă legea impune plafonarea prețului, statul are obligația corelativă de a asigura compensarea furnizorilor. Dacă statul creează o obligație legală pentru sectorul privat, trebuie să o finanțeze integral, fără a depinde de disponibilitatea fondurilor în orice moment. Aceasta nu poate fi folosită ca argument de autorități pentru a refuza o obligație legală;
- proiectul de act normativ generează efecte negative asupra nivelului investițiilor în noi capacități de producție, ca efect al lipsei de vizibilitate asupra nivelului prețului, generată de intervențiile legislative în formarea prețurilor pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale. Proiectul de act normativ interzice de facto asigurarea alimentării cu gaze naturale a capacităților de producție a energiei electrice pe bază de gaze naturale, puse în funcțiune după intrarea în vigoare a proiectului de ordonanță de urgență. În cele din urmă, el prelungește măsurile de taxare prevăzute în cadrul anexelor nr. 6, 6.1, 6.2 din Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, fără a ține cont de decizia Curții Constituționale a României, așa cum a fost comunicată public încă din data de 7 noiembrie 2024, care a declarat ca fiind neconstituțională Anexa 6 în integralitatea ei;
- este necesar a se avea în vedere următoarele aspecte:
 - în legea bugetului de stat pentru anul 2025 au fost prevăzute doar 3 miliarde lei pentru plata subvențiilor acordate clienților finali pentru anul 2024 și 2025. Potrivit datelor centralizate la nivelul membrilor Federației Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie – ACUE, doar pentru anul 2024, necesarul estimat pentru decontarea reducerilor de preț este de aproximativ 5 miliarde lei pentru energie electrică și aproximativ 400 milioane lei pentru gaze naturale. Cu toate acestea, în legea bugetului pentru anul 2025 au fost prevăzute doar 3 miliarde lei pentru plata subvențiilor acordate clienților finali pentru anul 2024 și 2025. Prin urmare, se impune alocarea sumelor necesare, astfel încât să se

asigure acoperirea integrală a schemelor de sprijin și plata restanțelor către furnizori;

- în contextul ieșirii din schema de plafonare prefinanțată de furnizori și trecerea la politica de ajutoare directe acordate consumatorilor vulnerabili, este necesar ca statul să dispună măsurile corespunzătoare pentru plata integrală a datoriilor acumulate prin aplicarea reducerilor de preț final, astfel încât să se asigure o concurență efectivă între furnizori. În cazul de față, furnizorii care au prefinanțat schema de plafonare, care riscă să rămână cu datorii semnificative vs. furnizorii nou-veniți pe piață care nu au astfel de datorii restante și pot opera fără această presiune financiară, ceea ce poate crea un avantaj concurențial nelocal în favoarea lor. Pentru a nu distorsiona concurența, este necesar ca statul să asigure compensarea rapidă și corectă a furnizorilor, implicit plata integrală a datoriilor acumulate de furnizorii care au prefinanțat schema de plafonare. Altfel, aceștia ar putea fi dezavantajați față de noii furnizori care nu au aceste obligații financiare;
 - Regulamentul (UE) 2022/1854 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie a expirat, iar cadrul legislativ aplicabil este Directiva 944/2019 cu modificările aduse de Directiva 1711/2024. Concret, în linie cu prevederile art.5 alin.(7) lit.(c), intervențiile publice utilizate în temeiul alin. (6) respectă criteriile stabilite la alin. (4) și sunt stabilite la un preț care depășește costul, la un nivel la care poate exista o concurență efectivă în ceea ce privește prețurile.
- este necesar a se lua în considerare faptul că, în linie cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare, și Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este interzis oricărui comerciant să vândă produse sau servicii în pierdere. Dacă furnizorii de energie sunt obligați să vândă sub costul real de achiziție din cauza plafonării impuse de stat, aceasta ar putea intra în contradicție cu interdicția legală a vânzării în pierdere. Singura justificare legală pentru o astfel de măsură este dacă statul compensează integral diferența și asigură o sursă clară de finanțare. Dacă compensarea nu se face la timp sau nu este completă, furnizorii ar putea invoca nerespectarea principiilor concurențiale și chiar contestă legal măsura;
- este necesară asigurarea finanțării integrale a obligațiilor legale impuse furnizorilor, fără a depinde de disponibilitatea fondurilor, în orice moment. Prin urmare sintagma „*în limita sumelor disponibile*”, așa cum se regăsește la ARTICOLUL I, Art. 14, alin. (7), trebuie eliminată din proiectul de act normativ, pentru respectarea prevederilor legale constituționale;

- referitor la ARTICOLUL I art. 3 alin. (1) sunt necesare următoarele precizări:
 - furnizorii de energie nu au control asupra evoluției prețului pe piața de echilibrare, deoarece aceasta funcționează după reguli specifice de piață și este influențată de factori externi;
 - în anul 2024, costul furnizorilor cu energia achiziționată pe piața de echilibrare a crescut considerabil, comparativ cu anul 2022, prețul dezechilibrelor ajungând să fie cu 1500% (de 15 ori) mai mari față de prețul mediu din contractele de achiziție și cu peste 1000% (de 10 ori) față de prețul din PZU;
 - conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022, mecanismul de recunoaștere a costurilor legate de dezechilibre impune un plafon de 5% din contravaloarea energiei electrice achiziționate, ceea ce s-a dovedit a fi insuficient la nivelul anului 2024;
- referitor la ARTICOLUL I Art. 4 alin.(1), sunt necesare următoarele precizări:
 - față de anul 2022 când, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, a fost stabilit plafonul pentru reglementarea activității de furnizare energie electrică, costurile de finanțare generate de împrumuturile la care au fost nevoiți să apeleze furnizorii care au asigurat prefinanțarea schemei de plafonare, costurile financiare generate de decalajul între aplicarea plafoanelor și recuperarea sumelor de la stat, îndeplinirea obligației de serviciu public și asigurarea alimentării continue cu energie, implicit plata (pe lanț) a costurilor care intră în prețul final facturat, rata inflației au generat o creștere semnificativă a costurilor cu dobânzile, fără precedent pentru activitatea de furnizare energie;
 - în același timp, este necesară majorarea valorii componentelor de furnizare pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, respectiv din prețurile aplicate clienților preluați în regim de ultimă instanță, pentru a reflecta, inter alia, rata inflației și costurile de finanțare suportate de furnizorii de gaze naturale (inclusiv pentru constituirea stocului minim de gaze naturale în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare) pentru desfășurarea activității în deplină siguranță și în continuitate;
 - este necesară ajustarea marjei de cost pentru activitatea de furnizare energie electrică/ gaze naturale;
- referitor la ARTICOLUL I Art. 7 alin.(1) sunt necesare următoarele precizări:
 - este necesar ca furnizorii să fie compensați în mod echitabil, fără costuri suplimentare discriminatorii impuse prin intervenții publice. Valoarea medie

de achiziție trebuie să reflecte evoluția prețurilor de pe piața angro, coroborată cu volatilitățile pieței de echilibrare, care necesită un mecanism flexibil care să reflecte dinamica reală a costurilor de achiziție pentru energie electrică. Impunerea unor praguri fixe pentru recunoașterea costurilor de achiziție contravine Directivei (EU) 2019/944, prin urmare limita de 700 lei/MWh nu ar trebui să se regăsească în proiectul de act normativ, pentru a asigura recunoașterea prețului mediu de achiziție a energiei electrice utilizat în procesul de decontare ;

- referitor la sectorul gazelor naturale:
 - în privința modificării prețului prevăzut la ARTICOLUL I art. 12, în sensul adaptării nivelului acestuia la realitățile pieței, existând pe deplin justificare și fundament pentru o astfel de decizie, o asemenea modificare ar trebui să aibă ca punct de pornire prețul inițial stabilit la momentul aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 (stabilit la 150 lei/MWh) înainte de modificarea adusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2024. În plus față de argumentul referitor la necesitatea stabilirii unui nivel al prețului raportat la nivelul prețurilor pe piață la momentul reglementării unui astfel de preț, este necesar a se menționa că prin proiectul de act normativ se extinde domeniul de aplicare al acestui preț reglementat, inclusiv pentru cantitățile necesare pentru acoperirea consumului clienților non-casnici, din înmagazinare subterană, această categorie de clienți având stabilit un nivel diferit al plafonului de preț raportat la clienții casnici;
 - în privința modificării criteriilor de defalcare a nivelului obligației de înmagazinare pe fiecare furnizor, respectiv înlocuirea prognozei de consum a fiecărui furnizor cu cota de piață a acestuia, pe segmentul clienților finali, în anul calendaristic 2024, este important, în condițiile în care se propune asigurarea cu prioritate în totalitate a cantităților necesare înmagazinării la preț reglementat din producția internă, să se elimine orice criterii subiective de stabilire a prognozei de consum, prin utilizarea consumului realizat în perioada precedentă. Același criteriu al cotei de piață realizate trebuie utilizat și în cazul determinării obligației PET, care optează să își îndeplinească singur obligația de înmagazinare, în prezent aceștia având libertatea să decidă, conform proiectului, ce cantități doresc să înmagazineze. Mai mult, conform proiectului, s-ar institui o măsură discriminatorie referitor la nivelul obligației de înmagazinare între PET care își îndeplinește singur obligația de înmagazinare și PET pentru care obligația este îndeplinită de furnizor;

- introducerea unei teze noi, în cadrul pct. 2 lit. a) din Anexa nr. 5, referitoare la informațiile pe care producătorii de gaze naturale trebuie să le transmită OTS, precum și a tuturor prevederilor referitoare la cantitățile de gaze naturale din producția internă curentă rămase disponibile fiecărui producător, astfel încât pe lângă elementele care se deduc în prezent (consum tehnologic, propriu, cantități reinjectate, cantități contractate anterior) să se deducă și cantitățile produse care nu ajung în sistemul de transport, fiind utilizate de clienții finali/OSD racordați la conductele din amonte. Aceste cantități trebuie, de asemenea, scăzute din necesarul furnizorilor acestor clienți. În lipsa implementării acestor deduceri, având în vedere nivelul ridicat al producției care trebuie vândută în regim reglementat, producție care va trebui livrată în SNT, nu vor mai exista cantitățile necesare acoperirii consumului clienților racordați punctelor de livrare în SNT.
- referitor la sectorul energiei electrice
 - cu privire la ARTICOLUL I Art. 14, este necesară abrogarea prevederilor anexelor 6 și 6.1. din proiect pentru restabilirea/creșterea lichidității pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale ca urmare a abrogării anexelor 6 și 6.1. Referitor la anexa 6, suplimentar motivării anterioare, apreciem că prevederile acesteia ar trebui abrogate, deoarece prevederile similare din anexa 6 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, menținute și în anexa 6 la proiect, ținând cont de decizia Curții Constituționale, așa cum a fost comunicată public încă din data de 7 noiembrie 2024, care a declarat ca fiind neconstituțională Anexa 6 în integralitatea ei, cu efecte imediate de la data comunicării.
- reprezentanții părții patronale și reprezentanții fundațiilor și asociațiilor neguvernamentale ale societății civile au votat pentru avizarea **NEFAVORABILĂ** a proiectului de act normativ, cu următoarea **motivare**:
 - cu referire la art. 1 pct. 1, plafonarea prețurilor în baza pragurilor de consum nu este eficientă pentru că se adresează unui număr larg de cetățeni, indiferent de caracteristicile de vulnerabilitate ale acestora. Este important ca Guvernul să prezinte o analiză de impact a măsurilor de plafonare aplicate până în prezent pentru a putea analiza în mod obiectiv efectele măsurilor. Comisia Europeană a confirmat deja că nu va continua plafonarea prețurilor la gaz și a trimis deja două scrisori formale Guvernului României prin care îi cere să renunțe la plafonare. În acest moment prețurile din piață sunt apropiate de prețul plafonat de Guvern atât la energie electrică, cât și la gaze naturale, astfel nu se mai

justifică o plafonare de preț pentru toți consumatorii. Este nevoie ca extinderea perioadei de plafonare să se adreseze doar consumatorilor aflați în sărăcie energetică sau diverse forme de vulnerabilitate așa cum este definit de Legea nr. 226/2021. Elementele de vulnerabilitate prevăzute la subpunctele (ii) (iii) (iv) sunt insuficiente pentru ca toți cetățenii afectați să beneficieze de plafonare. Nu sunt luate în considerare: nivelul veniturilor - gospodării cu venituri ridicate care consumă sub 255 kWh lunar beneficiază de plafonare, în timp ce gospodării vulnerabile cu un consum mai mare, din cauza unei performanțe energetice reduse a locuinței sau în lipsa unor alternative eficiente, pot plăti prețuri mai mari; eficiența energetică a clădirilor sau capacitatea cetățenilor de a-și asigura nevoile energetice minimale. De exemplu, persoanele în vârstă, sau singure, nu sunt considerate o categorie vulnerabilă în cadrul proiectului. Extinderea măsurii la toți consumatorii, pe o perioadă îndelungată, înseamnă direcționarea sprijinului financiar către segmente care nu se află în sărăcie energetică/vulnerabilitate, irosind astfel resursele ce ar putea fi folosite mai eficient. Cu privire la punctele c)-f), atragem atenția că ar putea determina creșterea artificială a prețurilor în piața de energie, având în vedere că impun un plafon superior de 1-1,3 lei/ kwh, în condițiile în care cotațiile PZU depășesc foarte rar aceste costuri, iar contractele încheiate pe termen lung sunt de asemenea mult sub această cotație de preț;

- cu referire la art. 1 alin. (3), plafonarea prețurilor la 0,31 bani/kwh pentru clienții casnici și 0.37 bani kwh pentru anumiți clienți industriali nu se mai justifică. Cotațiile piețelor spot și forward pe BRM sunt similare, chiar sub limita prețului plafonat de către guvern. La fel ca la punctul 1, considerăm că plafonarea prețului gazelor naturale trebuie realizată doar pentru consumatorii și companiile aflate în vulnerabilitate. Aceștia trebuie clar definiți printr-o metodologie agreată de guvern cu partenerii sociali. În plus, perioada de plafonare propusă este una mult prea extinsă (până în martie 2026) și ar trebui să fie limitată până la realizarea metodologiei de identificare a consumatorilor vulnerabili, la 15 iunie 2025 așa cum se menționează în art. 23 alin. (3);
- proiectul de act normativ încalcă prevederile legislației europene privind piața internă a energiei electrice și a gazelor naturale, și anume Directiva (UE) 2019/944, Regulamentul (UE) 2019/943, Directiva 2009/73/CE și Regulamentul (CE) nr. 715/2009 (existând de altfel și două proceduri de infringement demarate la nivelul Comisiei Europene) în principal în ceea ce privește intervenția în

formarea prețurilor pe piețele angro de energie electrică și, respectiv, de gaze naturale;

- proiectul de act normativ conține și prevederi contrare art. 138 alin. (5) din Constituția României care stipulează că „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”, întrucât o măsură socială nu poate să fie implementată fără o sursă de finanțare. Dacă legea impune plafonarea prețului, statul are obligația corelativă de a asigura compensarea furnizorilor. Dacă statul creează o obligație legală pentru sectorul privat, trebuie să o finanțeze integral, fără a depinde de disponibilitatea fondurilor în orice moment. Aceasta nu poate fi folosită ca argument de autorități pentru a refuza o obligație legală;
- proiectul de act normativ generează efecte negative asupra nivelului investițiilor în noi capacități de producție, ca efect al lipsei de vizibilitate asupra nivelului prețului, generată de intervențiile legislative în formarea prețurilor pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale. Proiectul de act normativ interzice de facto asigurarea alimentării cu gaze naturale a capacităților de producție a energiei electrice pe bază de gaze naturale, puse în funcțiune după intrarea în vigoare a proiectului de ordonanță de urgență. În cele din urmă, el prelungește măsurile de taxare prevăzute în cadrul anexelor nr. 6, 6.1, 6.2 din Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, fără a ține cont de decizia Curții Constituționale a României, așa cum a fost comunicată public încă din data de 7 noiembrie 2024, care a declarat ca fiind neconstituțională Anexa 6 în integralitatea ei;
- nu sunt luate în considerare următoarele aspecte:
 - în legea bugetului de stat pentru anul 2025 au fost prevăzute doar 3 miliarde lei pentru plata subvențiilor acordate clienților finali pentru anul 2024 și 2025. Potrivit datelor centralizate la nivelul membrilor Federației Asociațiilor Companiilor de Utilități din Energie – ACUE, doar pentru anul 2024, necesarul estimat pentru decontarea reducerilor de preț este de aproximativ 5 miliarde lei pentru energie electrică și aproximativ 400 milioane lei pentru gaze naturale. Cu toate acestea, în legea bugetului pentru anul 2025 au fost prevăzute doar 3 miliarde lei pentru plata subvențiilor acordate clienților finali pentru anul 2024 și 2025. Prin urmare, se impune alocarea sumelor necesare, astfel încât să se asigure

- acoperirea integrală a schemelor de sprijin și plata restanțelor către furnizori;
- în contextul ieșirii din schema de plafonare prefinanțată de furnizori și trecerea la politica de ajutoare directe acordate consumatorilor vulnerabili, este necesar ca statul să dispună măsurile corespunzătoare pentru plata integrală a datoriilor acumulate prin aplicarea reducerilor de preț final, astfel încât să se asigure o concurență efectivă între furnizori. În cazul de față, furnizorii care au prefinanțat schema de plafonare, care riscă să rămână cu datorii semnificative vs. furnizorii nou-veniți pe piață care nu au astfel de datorii restante și pot opera fără această presiune financiară, ceea ce poate crea un avantaj concurențial neloyal în favoarea lor. Pentru a nu distorsiona concurența, este necesar ca statul să asigure compensarea rapidă și corectă a furnizorilor, implicit plata integrală a datoriilor acumulate de furnizorii care au prefinanțat schema de plafonare. Altfel, aceștia ar putea fi dezavantajați față de noii furnizori care nu au aceste obligații financiare;
 - Regulamentul (UE) 2022/1854 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie a expirat, iar cadrul legislativ aplicabil este Directiva 944/2019 cu modificările aduse de Directiva 1711/2024. Concret, în linie cu prevederile art.5 alin.(7) lit.(c), intervențiile publice utilizate în temeiul alin. (6) respectă criteriile stabilite la alin. (4) și sunt stabilite la un preț care depășește costul, la un nivel la care poate exista o concurență efectivă în ceea ce privește prețurile.
 - nu este luat în considerare faptul că, în linie cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare, și Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este interzis oricărui comerciant să vândă produse sau servicii în pierdere. Dacă furnizorii de energie sunt obligați să vândă sub costul real de achiziție din cauza plafonării impuse de stat, aceasta ar putea intra în contradicție cu interdicția legală a vânzării în pierdere. Singura justificare legală pentru o astfel de măsură este dacă statul compensează integral diferența și asigură o sursă clară de finanțare. Dacă compensarea nu se face la timp sau nu este completă, furnizorii ar putea invoca nerespectarea principiilor concurențiale și chiar contestă legal măsura;

- nu este asigurată finanțarea integrală a obligațiilor legale impuse furnizorilor, fără a depinde de disponibilitatea fondurilor, în orice moment. Prin urmare sintagma „*în limita sumelor disponibile*”, așa cum se regăsește la ARTICOLUL I, Art. 14, alin. (7), trebuie eliminată din proiectul de act normativ, pentru respectarea prevederilor legale constituționale;
- referitor la ARTICOLUL I art. 3 alin. (1) sunt necesare următoarele precizări:
 - furnizorii de energie nu au control asupra evoluției prețului pe piața de echilibrare, deoarece aceasta funcționează după reguli specifice de piață și este influențată de factori externi;
 - în anul 2024, costul furnizorilor cu energia achiziționată pe piața de echilibrare a crescut considerabil, comparativ cu anul 2022, prețul dezechilibrelor ajungând să fie cu 1500% (de 15 ori) mai mari față de prețul mediu din contractele de achiziție și cu peste 1000% (de 10 ori) față de prețul din PZU;
 - conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022, mecanismul de recunoaștere a costurilor legate de dezechilibre impune un plafon de 5% din contravaloarea energiei electrice achiziționate, ceea ce s-a dovedit a fi insuficient la nivelul anului 2024;
- referitor la ARTICOLUL I Art. 4 alin.(1), sunt necesare următoarele precizări:
 - față de anul 2022 când, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, a fost stabilit plafonul pentru reglementarea activității de furnizare energie electrică, costurile de finanțare generate de împrumuturile la care au fost nevoiți să apeleze furnizorii care au asigurat prefinanțarea schemei de plafonare, costurile financiare generate de decalajul între aplicarea plafoanelor și recuperarea sumelor de la stat, îndeplinirea obligației de serviciu public și asigurarea alimentării continue cu energie, implicit plata (pe lanț) a costurilor care intră în prețul final facturat, rata inflației au generat o creștere semnificativă a costurilor cu dobânzile, fără precedent pentru activitatea de furnizare energie;
 - în același timp, este necesară majorarea valorii componentelor de furnizare pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, respectiv din prețurile aplicate clienților preluați în regim de ultimă instanță, pentru a reflecta, inter alia, rata inflației și costurile de finanțare suportate de furnizorii de gaze naturale (inclusiv pentru constituirea stocului minim de gaze naturale în

conformitate cu dispozițiile legale în vigoare) pentru desfășurarea activității în deplină siguranță și în continuitate;

- este necesară ajustarea marjei de cost pentru activitatea de furnizare energie electrică/ gaze naturale;
- referitor la ARTICOLUL I Art. 7 alin.(1) sunt necesare următoarele precizări:
 - este necesar ca furnizorii să fie compensați în mod echitabil, fără costuri suplimentare discriminatorii impuse prin intervenții publice. Valoarea medie de achiziție trebuie să reflecte evoluția prețurilor de pe piața angro, coroborată cu volatilitățile pieței de echilibrare, care necesită un mecanism flexibil care să reflecte dinamica reală a costurilor de achiziție pentru energie electrică. Impunerea unor praguri fixe pentru recunoașterea costurilor de achiziție contravine Directivei (EU) 2019/944, prin urmare limita de 700 lei/MWh nu ar trebui să se regăsească în proiectul de act normativ, pentru a asigura recunoașterea prețului mediu de achiziție a energiei electrice utilizat în procesul de decontare ;
- referitor la sectorul gazelor naturale:
 - în privința modificării prețului prevăzut la ARTICOLUL I art. 12, în sensul adaptării nivelului acestuia la realitățile pieței, existând pe deplin justificare și fundament pentru o astfel de decizie, o asemenea modificare ar trebui să aibă ca punct de pornire prețul inițial stabilit la momentul aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 (stabilit la 150 lei/MWh) înainte de modificarea adusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2024. În plus față de argumentul referitor la necesitatea stabilirii unui nivel al prețului raportat la nivelul prețurilor pe piață la momentul reglementării unui astfel de preț, este necesar a se menționa că prin proiectul de act normativ se extinde domeniul de aplicare al acestui preț reglementat, inclusiv pentru cantitățile necesare pentru acoperirea consumului clienților non-casnici, din înmagazinare subterană, această categorie de clienți având stabilit un nivel diferit al plafonului de preț raportat la clienții casnici;
 - în privința modificării criteriilor de defalcare a nivelului obligației de înmagazinare pe fiecare furnizor, respectiv înlocuirea prognozei de consum a fiecărui furnizor cu cota de piață a acestuia, pe segmentul clienților finali, în anul calendaristic 2024, este important, în condițiile în care se propune asigurarea cu prioritate în totalitate a cantităților necesare înmagazinării la preț reglementat din producția internă, să se elimine orice criterii subiective de stabilire a prognozei de consum, prin utilizarea consumului realizat în

perioada precedentă. Același criteriu al cotei de piață realizate trebuie utilizat și în cazul determinării obligației PET, care optează să își îndeplinească singur obligația de înmagazinare, în prezent aceștia având libertatea să decidă, conform proiectului, ce cantități doresc să înmagazineze. Mai mult, conform proiectului, s-ar institui o măsură discriminatorie referitor la nivelul obligației de înmagazinare între PET care își îndeplinește singur obligația de înmagazinare și PET pentru care obligația este îndeplinită de furnizor;

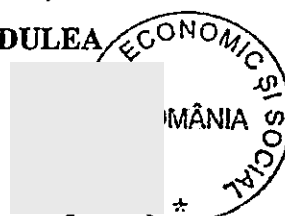
- introducerea unei teze noi, în cadrul pct. 2 lit. a) din Anexa nr. 5, referitoare la informațiile pe care producătorii de gaze naturale trebuie să le transmită OTS, precum și a tuturor prevederilor referitoare la cantitățile de gaze naturale din producția internă curentă rămase disponibile fiecărui producător, astfel încât pe lângă elementele care se deduc în prezent (consum tehnologic, propriu, cantități reinjectate, cantități contractate anterior) să se deducă și cantitățile produse care nu ajung în sistemul de transport, fiind utilizate de clienții finali/OSD racordați la conductele din amonte. Aceste cantități trebuie, de asemenea, scăzute din necesarul furnizorilor acestor clienți. În lipsa implementării acestor deduceri, având în vedere nivelul ridicat al producției care trebuie vândută în regim reglementat, producție care va trebui livrată în SNT, nu vor mai exista cantitățile necesare acoperirii consumului clienților racordați punctelor de livrare în SNT.

➤ referitor la sectorul energiei electrice

- cu privire la ARTICOLUL I Art. 14, este necesară abrogarea prevederilor anexelor 6 și 6.1. din proiect pentru restabilirea/creșterea lichidității pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale ca urmare a abrogării anexelor 6 și 6.1. Referitor la anexa 6, suplimentar motivării anterioare, apreciem că prevederile acesteia ar trebui abrogate, deoarece prevederile similare din anexa 6 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, menținute și în anexa 6 la proiect, ținând cont de decizia Curții Constituționale, așa cum a fost comunicată public încă din data de 7 noiembrie 2024, care a declarat ca fiind neconstituțională Anexa 6 în integralitatea ei, cu efecte imediate de la data comunicării.

Președinte,

Sterică FUDULEA

Propuneri de modificare aferente
proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2025-31 martie 2026, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei

<i>Nr. crt.</i>	<i>Text inițial</i>	<i>Text propus</i>	<i>Motivare</i>
1.	<p>ARTICOLUL I Art. 14</p> <p>(1) Începând cu data de 1 aprilie 2025, pe perioada de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, producătorii de energie electrică, entitățile agregate de producere a energiei electrice, traderii, furnizorii care desfășoară activitatea de trading și agregatorii care tranzacționează cantități de energie electrică și/sau gaze naturale pe piața angro, precum și partenerii din contractele financiare de asigurare a riscurilor (contracte de hedging) ai producătorilor de energie electrică plătesc o contribuție la Fondul de Tranziție Energetică, stabilită în conformitate cu prevederile metodologiilor prevăzute în anexele nr. 6, 6.1 și 6.2.</p>	<p>ARTICOLUL I Art. 14</p> <p>(1) Începând cu data de 1 aprilie 2025, pe perioada de aplicare a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, producătorii de energie electrică, entitățile agregate de producere a energiei electrice, traderii, furnizorii care desfășoară activitatea de trading și agregatorii care tranzacționează cantități de energie electrică și/sau gaze naturale pe piața angro, precum și partenerii din contractele financiare de asigurare a riscurilor (contracte de hedging) ai producătorilor de energie electrică plătesc o contribuție la Fondul de Tranziție Energetică.</p>	<p>Este necesară abrogarea prevederilor anexelor 6 și 6.1. din proiect pentru restabilirea/creșterea lichidității pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale ca urmare a abrogării anexelor 6 și 6.1.</p>

	<p>ANEXA Nr. 6</p> <p>METODOLOGIE DE CALCUL a contribuției la Fondul de Tranziție Energetică datorate de producătorii de energie electrică pentru activitatea de producție/entitățile agregate</p> <p>ANEXA Nr. 6.1</p> <p>METODOLOGIE DE CALCUL al contribuției la Fondul de Tranziție Energetică datorate de entitățile producătoare de energie electrică și gaze naturale, entitățile agregate de producere a energiei electrice, traderii de energie electrică și gaze naturale, furnizorii de energie electrică și gaze naturale și agregatorii independenți de energie electrică pentru activitatea de trading</p> <p>ANEXA Nr. 6.2.</p> <p>MODUL DE CALCUL al Contribuției la Fondul de Tranziție Energetică cu reținere la sursă din veniturile entităților rezidente/nerezidente realizate în baza contractelor de hedging</p>	<p>ANEXA Nr. 6</p> <p>Se elimină.</p> <p>ANEXA Nr. 6.1</p> <p>Se elimină.</p> <p>ANEXA Nr. 6.2</p> <p>Se elimină.</p>	
2.	<i>ARTICOLUL III – Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 485 din 16.07.2012,</i>	<i>ARTICOLUL III – Legea energiei electrice si a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 485 din 16.07.2012,</i>	Lichiditatea pieței va crește față de situația din prezent odată cu restabilirea condițiilor de piață existente înainte de aplicarea

<p><i>cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</i></p> <p>1. Articolul 28, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(2) În vederea menținerii unei lichidități adecvate a pieței de electricitate, producătorii au obligația să tranzacționeze cel puțin 50% din producția anuală de energie electrică prin contracte pe piețele de energie electrică, pe alte piețe decât PZU, PI și PE. Sunt exceptate de la această prevedere capacitățile de producere din surse regenerabile, altele decât capacitățile de producere hidroelectrice cu puteri instalate mai mari de 10 MW, eoliene sau fotovoltaice.</p>	<p><i>cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</i></p> <p>1. Articolul 28, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(2) În vederea menținerii unei lichidități adecvate a pieței de electricitate, producătorii au obligația să tranzacționeze cel puțin 50% din producția anuală de energie electrică prin contracte pe piețele de energie electrică, pe alte piețe decât PZU, PI și PE. Sunt exceptate de la această prevedere capacitățile de producere din surse regenerabile, altele decât capacitățile de producere hidroelectrice cu puteri instalate mai mari de 10 MW.</p>	<p>prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022, cu modificări și completări ulterioare; apreciem că abrogarea prevederilor anexelor 6 și 6.1 la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență propuse pentru prelungirea schemelor suport va conduce la creșterea naturală a lichidității; totodată, excepția ar trebui să cuprindă toate sursele regenerabile cu diferite grade de impredictibilitate și dezvoltare tehnologică, astfel încât să existe flexibilitate în luarea deciziilor de tranzacționare care să le reducă riscurile asociate tehnologiei de producere, numărului de capacități de producere, precum și îndeplinirea obligațiilor asumate în situația accesării unui ajutor de stat investițional; de altfel, Regulamentul UE 943/2019, cu modificări ulterioare, prevede „art. 3 Statele membre, autoritățile de reglementare, operatorii de transport și de sistem, operatorii de distribuție, operatorii pieței și operatorii delegați se asigură că piețele de energie electrică funcționează în conformitate cu următoarele principii: n) normele pieței permit intrarea și ieșirea întreprinderilor producătoare de energie electrică și a întreprinderilor de stocare a energiei și a întreprinderilor furnizoare de energie electrică pe baza evaluării efectuate de întreprinderile respective cu privire la viabilitatea economică și financiară a operațiunilor lor.</p>
--	---	---